

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.

☐ กฎหมายใหม่

☒ แก้ไข/ปรับปรุง

☐ ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนการปฏิรูปประเทศ

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรม ที่พึงประสงค์ โดยการสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชน เป็นฐาน รวมถึงประเด็นการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม โดยการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ และการสร้าง สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ ภาครัฐ ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยกฎหมายต้องมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงและมีกฎหมาย เท้าที่จำเป็น

☒ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งมีเป้าหมาย คือเศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนและมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยสอดคล้องกับ ประเด็นสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก มุ่งพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้น ประเด็นท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ สร้างแรงดึงดูดและ สิ่งจูงใจให้ไทยเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ โดยส่งเสริมการเป็นศูนย์กลางการจัดประชุม และนิทรรศการนานาชาติของโลก สร้างความพร้อมของธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่ธุรกิจ

☒ สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ในการกำหนดกลไกทางกฎหมาย เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้ทันต่อการพัฒนาตามกระแสโลกาภิวัตน์ โดยมีการออก กฎหมายเท้าที่จำเป็น ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย และเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตและการประกอบ อาชีพของประชาชน

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดา ก่อให้เกิดผลกระทบมากมายหลายด้านทั้งกับผู้บริโภค สังคม โดยรวม และเศรษฐกิจของประเทศ รัฐจึงกำหนดมาตรการเพื่อควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และลดขนาดของ ปัญหาและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น หนึ่งในมาตรการสำคัญ คือ มาตรการจำกัดการเข้าถึง โดยการกำหนดวัน

ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันหรือเวลาที่รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ โดยประกาศดังกล่าว จะกำหนดเงื่อนไขหรือข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วยก็ได้ อาศัยอำนาจตามความตราดังกล่าวจึงได้มีการออก ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๖๗ กำหนดวันห้ามขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันออกพรรษา โดยมีข้อยกเว้นให้การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอาคารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารภายในสนามบินที่ ให้บริการเที่ยวบินระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ในคราวประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ นายกรัฐมนตรีเสนอว่า โดยที่รัฐบาลประกาศนโยบายให้ปี ๒๕๖๘ เป็นปีแห่งการท่องเที่ยวไทย Amazing Thailand Grand Tourism and Sports Year 2025 โดยจะได้ส่งเสริมการจัดเทศกาลระดับโลกต่าง ๆ รวมถึง การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวตลอดทั้งปีทั้งในเมืองหลักและเมืองนำเที่ยว ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อ ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ร้านอาหาร และสถานบริการอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม ยังมี ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับข้อจำกัดทางกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่ นักท่องเที่ยว จึงมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุข ศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการแก้ไข และปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ รวมถึง การกำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความสงบเรียบร้อยของสังคม ความปลอดภัย ของประชาชน ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมควบคุมโรค ได้นำเสนอเรื่องดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการนโยบายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๘ คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขาย เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. เพื่อแก้ไขปรับปรุงประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๖๗ อันจะเป็นการลดอุปสรรคและข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย ของรัฐบาล

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

การจำกัดวันหรือเวลาในการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นมาตรการที่จะลดโอกาสการซื้อเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ เพื่อช่วยลดการบริโภคของประชากร โดยอยู่ในขอบเขตของมาตรการควบคุมเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ตามแนวทาง SAFER - Alcohol Control Initiative ที่แนะนำโดยองค์การอนามัยโลกว่าเป็น มาตรการที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าสูง มีหลักฐานทางวิชาการรองรับ และคุ้มค่า (high - impact , evidence - based , cost effective interventions) ได้แก่ การควบคุมการเข้าถึง (S) การบังคับใช้มาตรการป้องกัน การซื้หลังการดื่ม (A) การอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงการรักษา (F) การจำกัดการโฆษณา (E) และการเพิ่ม ราคาผ่านภาษี (R) โดยมาตรการควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในมาตรการ Strengthen restrictions on alcohol availability สร้างความเข้มแข็งในการควบคุมและจำกัดการเข้าถึงทางกายภาพของเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ ในบางประเทศรวมถึงประเทศไทยจึงมีการกำหนดมาตรการควบคุมวันขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น ประเทศออสเตรเลีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศนอร์เวย์ เป็นต้น ผลการศึกษาวิจัยในหลาย ๆ ประเทศ แสดงให้เห็นว่า การยกเลิกวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อให้เกิดผลกระทบมากขึ้น เช่น ข้อมูลการศึกษา จากรัฐ New Mexico พบว่า การยกเลิกวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันอาทิตย์ ส่งผลให้มีอุบัติเหตุ ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันอาทิตย์เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๙ อุบัติเหตุที่ทำให้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๒ การศึกษาจากรัฐ Virginia พบว่า การยกเลิกวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันอาทิตย์ เพิ่มเหตุอาชญากรรมแบบ ไม่รุนแรงร้อยละ ๕ อาชญากรรมที่รุนแรงร้อยละ ๑๐ นอกจากนี้ ข้อมูลจากการศึกษาจากทุกรัฐในประเทศ

สหรัฐอเมริกาพบว่า การยกเลิกวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันอาทิตย์ ส่งผลให้เกิดการฆาตกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๕ การฆาตกรรมโดยใช้อาวุธปืนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗ ซึ่งการห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันอาทิตย์นั้น เท่ากับมีการห้ามขายหนึ่งวันต่อสัปดาห์ มากกว่าประเทศไทยที่กำหนดไว้เพียง ๕ วัน^๑ จากการศึกษาของประเทศสวีเดน ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศแคนาดา พบว่า ผลกระทบของการอนุญาตให้ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในร้านที่ไม่มีที่นั่งดื่มเพิ่มขึ้น ๑ วันต่อสัปดาห์ ส่งผลให้ปริมาณการบริโภคต่อหัวประชากรเพิ่มขึ้น งานศึกษาอาชญากรรมในรัฐเวอร์จิเนียพบว่า การเพิ่มขึ้นของอาชญากรรมร้อยละ ๕ - ๑๐ เกิดขึ้นเมื่ออนุญาตให้ร้านนั่งดื่มขายได้ในวันอาทิตย์ การอนุญาตให้ร้านค้าผูกขาดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันเสาร์ของประเทศสวีเดนพบว่า มีการประสพอาชญากรรมที่รายงานด้วยตนเองเพิ่มขึ้น^๒ การยกเลิกวันดังกล่าวอาจทำให้เกิดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ขึ้นได้ นอกจากนั้น ข้อมูลจากการประเมินผลการรณรงค์งดเหล้าเข้าพรรษาที่จัดขึ้นทุกปี เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนไทยให้ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์พบว่า ประชากรไทยประมาณร้อยละ ๘๐ เคยพบเห็นหรือรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการงดเหล้าเข้าพรรษาประจำปี การรณรงค์มีผลต่อการเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มสุราของประชาชนไทย ทำให้ลดลงในช่วงปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบกับในอดีต เหตุผลหลักสำหรับผู้ที่สามารถงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตลอดช่วงเข้าพรรษา คือ เป็นผู้ที่ตั้งเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว โดยกลุ่มนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ เป็นคนที่ดื่มน้อยหรือไม่ค่อยดื่มอยู่แล้ว และต้องการรักษาศีลในช่วงเข้าพรรษา ส่วนสาเหตุของผู้ที่สามารถงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เป็นบางช่วงพบว่า เกิดจากการมีคนชวนดื่ม ชดไม่ได้ ชอบเที่ยวสังสรรค์ และต้องไปงานเลี้ยง สะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมงดเหล้าเข้าพรรษาช่วยเรื่องการลดการดื่มได้ และสะท้อนให้เห็นว่าประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญทางศาสนา ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น รัฐจึงยังจำเป็นต้องกำหนดมาตรการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยกำหนดวันห้ามขายเพื่อลดผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการยกเลิกมาตรการดังกล่าว อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ในการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๗ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่าประเทศไทยกำลังเผชิญความท้าทายหลายประการ โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจที่เติบโตน้อยกว่าศักยภาพจริง ปัญหาหนี้สินเรื้อรัง ความเหลื่อมล้ำ สิ่งแวดล้อม สังคมและการเมือง โดยประเทศไทยมีศักยภาพที่แข็งแกร่งแต่ต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งปัญหาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนที่รายได้ไม่พอรายจ่าย ปัญหาหนี้สินครัวเรือนที่มีมูลค่ากว่า ๑๖ ล้านล้านบาท หรือมากกว่าร้อยละ ๙๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ปัญหาคุณภาพของคนไทยในวัยทำงานลดลง ในขณะที่การเข้าสู่สังคมสูงวัยและภาระค่าใช้จ่ายของภาครัฐในการดูแลสวัสดิการและงบประมาณด้านสาธารณสุขมีแนวโน้มจะสูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ปัญหาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งรองรับแรงงานกว่าร้อยละ ๓๒ - ๓๕ ของแรงงานทั้งหมด และมีมูลค่าประมาณร้อยละ ๓๕ ของ GDP กำลังประสบปัญหาสภาพคล่อง และสัดส่วนหนี้เสีย (NPLs) ต่อสินเชื่รวมของ SMEs ที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ ๗.๖ ซึ่งเป็นผลจากการกำลังซื้อภายในประเทศที่ชะลอตัวลง กระทบต่อความสามารถในการจ้างงาน การปรับค่าจ้างแรงงานกลายเป็นข้อจำกัดในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัญหาเร่งด่วนที่รัฐบาลจะต้องเร่งสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจ โดยมีนโยบายเร่งด่วน อาทิ การผลักดันให้เกิดการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งระบบ การดูแล

^๑ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, ‘หนังสือปกขาว เล่ม ๓ ความจริงของปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เรื่อง ข้อมูลวิชาการสำหรับโต้แย้งการลดหย่อนมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์’ (๒๕๖๗).

^๒ โทมัส บาร์เบอร์ และคณะ, ‘สุราไม่ใช่สินค้าธรรมดา’ (คำนวณ อึ้งชูศักดิ์ และคณะ ผู้แปล, พิมพ์ครั้งที่ ๑, ๒๕๖๖) ๒๓๘ - ๒๓๙.

และส่งเสริมพร้อมกับปกป้องผลประโยชน์ของผู้ประกอบการไทยโดยเฉพาะ SMEs การเร่งกระตุ้นเศรษฐกิจ การเร่งส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งรัฐบาลจะต่อยอดการพัฒนาของภาคการผลิตและการบริการ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยสิ่งหนึ่งที่รัฐบาลจะดำเนินการ คือ การส่งเสริมการยกระดับภูมิปัญญาไทยไปสู่วัฒนธรรมสร้างสรรค์ (Creative Culture) เพื่อส่งเสริม Soft Power ของประเทศ สนับสนุนและส่งเสริมการปรับใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน (Local Wisdom) ซึ่งเป็นศักยภาพและทุนทางวัฒนธรรมของประเทศไทย ทั้งอาหารท้องถิ่นไทย ผ้าไทย มวยไทย ศิลปะการแสดงไทย ดนตรีไทย ผสมผสานกับศิลปะร่วมสมัย รวมถึงสุราชุมชน เพื่อยกระดับสินค้าโครงการ OTOP ปัญหาโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ส่งผลกระทบต่อเนืองมากกว่า ๑๐ ปี และถูกซ้ำเติมด้วยโควิด-19 ทำให้ระดับหนี้สาธารณะอยู่ในระดับที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง หากไร้ซึ่งมาตรการทางการเงินและการคลังที่เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ คาดว่าประเทศจะมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับไม่เกินร้อยละ ๓ ต่อปี ซึ่งจะส่งผลให้ระดับหนี้สาธารณะของประเทศใกล้เต็มเพดานที่ร้อยละ ๗๐ ของ GDP ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐^๓ จากรายงานภาวะเศรษฐกิจไทยปี ๒๕๖๖^๔ กิจกรรมในภาคบริการ โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยวฟื้นตัวต่อเนื่อง โดยมีนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ตามการเพิ่มขึ้นของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางระยะใกล้ (short-haul) ขณะที่รายรับภาคการท่องเที่ยวฟื้นตัวไม่เร็วเท่ากับการฟื้นตัวของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นกลุ่ม Short-Haul ที่ใช้จ่ายน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวทั้งหมด และพฤติกรรมการใช้จ่ายที่เปลี่ยนแปลงไปหลังโควิด-19 โดยจำนวนวันพำนักรั้สั้นลง ทำให้ค่าใช้จ่ายต่อทริปลดลงด้วย ในระยะต่อไป เศรษฐกิจไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ยังมีแนวโน้มขยายตัวสูงกว่าปีก่อน และการฟื้นตัวมีแนวโน้มกลับมาสมดุลมากขึ้นจากภาคท่องเที่ยวที่จะยังเป็นแรงส่งสำคัญ ตามจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่คาดว่าจะปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์^๕ ภาคการท่องเที่ยวเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยมาอย่างยาวนาน สะท้อนจากข้อมูลกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่ระบุว่ามูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศด้านการท่องเที่ยว (Tourism GDP) ในไตรมาส ๓ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๗ มีมูลค่า ๖๕๐,๙๕๒ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๔.๑๖ ของเศรษฐกิจประเทศ ทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างงานในหลากหลายธุรกิจ อาทิ โรงแรม ร้านอาหาร บริการด้านคมนาคมขนส่ง การส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวให้เติบโตอย่างต่อเนื่องมีปัจจัยที่ทำท่ายหลายด้าน ทั้งวิกฤตเศรษฐกิจภายในประเทศต้นทางของนักท่องเที่ยว การระบาดของโรคติดต่อ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมทั้งความปลอดภัยและความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานในประเทศจุดหมายปลายทาง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ รายได้ด้านการท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับ ๓ ตัวแปรหลัก ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยว (คน) × วันพักเฉลี่ย (วัน) × ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวัน (บาท) ตัวแปรค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อวันมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากหากนักท่องเที่ยวมีการใช้จ่ายต่อคนต่อวันในระดับสูง ก็จะนำไปสู่การเพิ่มรายได้ด้านการท่องเที่ยว แม้จำนวนนักท่องเที่ยวจะไม่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ความผันผวนของปัจจัยภายนอกและการเปลี่ยนแปลง

^๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ‘ค่าเฉลี่ยนโยบายของคณะรัฐมนตรี นางสาวแพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา’ <<https://www.soc.go.th/?p=26856>> สืบค้นเมื่อ ๔ เมษายน ๒๕๖๘.

^๔ ธนาคารแห่งประเทศไทย, ‘รายงานภาวะเศรษฐกิจไทย ปี ๒๕๖๖’ (๒๕๖๖) <<https://www.bot.or.th/content/dam/bot/documents/th/thai-economy/state-of-thai-economy/annual-report/annual-econ-report-th-2566.pdf>> สืบค้นเมื่อ ๗ เมษายน ๒๕๖๘.

^๕ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า, ‘สนค. จับตาแนวโน้มภาคการท่องเที่ยวไทย สู่อีกสัปดาห์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจในระยะยาว’ (๒๕๖๘) <<https://tpso.go.th/news/2501-0000000018>> สืบค้นเมื่อ ๗ เมษายน ๒๕๖๘.

พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวถือเป็นความท้าทายที่สำคัญ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อส่งเสริมให้การท่องเที่ยวไทยเติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

นอกจากภาคการท่องเที่ยวแล้ว กฎหมายเป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากในการดำเนินธุรกิจย่อมสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาทิ โรงแรม สถานบริการ แม้ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะไม่ใช่อุตสาหกรรมโดยตรง ส่งผลกระทบมากมายหลายด้าน รัฐจำเป็นต้องกำหนดมาตรการในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อลดขนาดของปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แต่ด้วยสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รัฐจึงจำเป็นต้องดำเนินการทบทวนและปรับปรุงกฎหมายที่อาจเป็นข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจ โดยปรับปรุงแก้ไขเท่าที่จำเป็น ขณะเดียวกันก็ต้องยังคงไว้ซึ่งมาตรการสำคัญและเจตนารมณ์ในการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพื่อคุ้มครองประชาชนด้านสุขภาพ และลดผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อันเป็นแนวทางที่สมดุลกับผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งประชาชนที่สมควรได้รับการคุ้มครองด้านสุขภาพ และผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่อาจได้รับอุปสรรคจากการกำหนดมาตรการดังกล่าว นับเป็นก้าวสำคัญของรัฐในการสร้างความสมดุลทั้งด้านการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและด้านการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

จากข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๔ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า จำนวนประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วง ๑๒ เดือนที่ผ่านมา มีจำนวนเฉลี่ยประมาณ ๑๕ - ๑๗ ล้านคนในแต่ละปี เฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐๕ ของประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปทั่วประเทศ โดยมีแนวโน้มลดลงในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๗ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีอัตราความชุกนักดื่มปัจจุบัน ๑๕.๙๖ ล้านคน หรือร้อยละ ๒๘ โดยลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีอัตราความชุกร้อยละ ๒๘.๔๑ เล็กน้อย ในขณะที่อัตราความชุกของนักดื่มหน้าใหม่ในประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๔ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และเมื่อพิจารณาเฉพาะนักดื่มหน้าใหม่ที่เป็นเยาวชน พบว่า มีความชุกเพิ่มขึ้นอย่างมากในการสำรวจปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องใน ๑๐ ปีที่ผ่านมา โดยเพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่า^๖ ปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อหัวประชากรต่อปี (Annual alcohol per capita consumption หรือ APC) ซึ่งถือเป็นตัวชี้วัดสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สำคัญ เนื่องจากปริมาณการบริโภคแอลกอฮอล์บริสุทธิ์เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาจากการดื่มแอลกอฮอล์อย่างชัดเจน ซึ่งค่า APC ของประเทศไทยค่อนข้างคงที่จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และลดลงต่ำสุดที่ ๖.๐ ลิตรแอลกอฮอล์บริสุทธิ์ต่อคนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และเพิ่มขึ้นจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และมีค่าใกล้เคียงใน ๓ ปีต่อมา^๗

^๖ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, ‘หนังสือปกขาว เล่ม ๑ ความจริงของปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เรื่อง สถานการณ์ด้านการบริโภคและผลกระทบของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย’ (คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ๒๕๖๗).

^๗ ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, ‘ข้อเท็จจริงและตัวเลขเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔’ (๒๕๖๔)

^๘ ข้อมูลจาก ผศ.ดร.นพ.อุดมศักดิ์ แซ่โง้ว ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการวิจัยระบบสุขภาพและการแพทย์ สำนักวิชาแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ WHO ได้เปิดตัวโครงการSAFER^๙ ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการลดอันตรายจากแอลกอฮอล์ โดยถือเป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าสูง มีหลักฐานวิชาการรองรับ และคุ้มค่า โดยการกำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นหนึ่งในมาตรการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางกายภาพตามกรอบ SAFER ซึ่งนอกจากจะมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าสูง สามารถปกป้องชีวิตและลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบอันตรายแล้ว ยังช่วยเสริมให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDG) อีกด้วย นอกจากนี้ ที่ประชุมสมัชชาโลกได้เห็นชอบแผนปฏิบัติการแอลกอฮอล์ระดับโลก พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๓ (Global alcohol action plan 2022 - 2030) ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการระดับโลก เพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ระดับโลก เพื่อลดการดื่มแอลกอฮอล์แบบอันตราย (Global strategy to reduce the harmful use of alcohol) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดเป็นวาระสาธารณสุขที่ได้รับ ความสำคัญอันดับต้น ในส่วนของแผนกลยุทธ์ระดับโลกเพื่อลดการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบอันตรายได้รับความเห็นชอบจากการประชุมสมัชชาสุขภาพโลก ครั้งที่ ๖๓ เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ มีการดำเนินการ ๑๐ ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำ การตระหนักรู้และความมุ่งมั่นทางการเมืองของรัฐบาล การตอบสนองของระบบบริการสุขภาพ กิจกรรมชุมชน นโยบายควบคุมการดื่มและขับ การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการด้านราคา การลดผลกระทบของสุรานอกระบบภาษี หลังจากนั้นได้มีการประกาศใช้แผนปฏิบัติการควบคุมโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Global action plan for the prevention and control of NCDs 2013 - 2020 (NCD-GAP) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งมีการขยายแผนนี้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๓ โดย NCD global action plan ได้ระบุว่าแอลกอฮอล์เป็น ๑ ใน ๙ ปัจจัยเสี่ยงที่ต้องควบคุม เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย

ต่อมาองค์การสหประชาชาติได้ประกาศใช้วาระและเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๗๓ (Agenda and the Sustainable Development Goals 2030 (SDG 2030)) โดยในส่วนของเป้าหมายด้านสุขภาพ มีการกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานเป็นค่าปริมาณการดื่มต่อหัวประชากรต่อปี จำนวนและอันตรายของการดื่มหนัก การป่วย การตายให้ลดลง ทั้งนี้ เป้าหมายของแผนปฏิบัติการแอลกอฮอล์ระดับโลก พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๓ เป็นไปเพื่อเสริมประสิทธิภาพของการดำเนินงานตาม Global strategy to reduce the harmful use of alcohol ให้เป็นงานด้านสาธารณสุขที่สำคัญอันดับต้น ลดการเจ็บป่วยและการตายจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงผลกระทบทางสังคมให้ได้มากกว่าแนวโน้มปกติ ตลอดจนพัฒนาสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของประชากรโลก โดยแผนปฏิบัติการฉบับนี้มีกรอบปฏิบัติการด้านที่ ๑ การนำมาตรการที่มีผลกระทบสูงมาใช้ในประเทศ ซึ่งมีเป้าหมายระดับโลก ๑.๑ คือภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ มีการลดการใช้แอลกอฮอล์ที่เป็นอันตรายอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ จากปี พ.ศ. ๒๕๕๓ และเป้าหมายระดับโลก ๑.๒ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ประเทศทั่วโลกร้อยละ ๗๐ ได้นำเสนอ เรงรัด หรือรักษาการใช้แนวนโยบายและมาตรการที่มี

^๙ World Health Organization, 'The Technical Package SAFER A WORLD FREE ALCOHOL RELATES HARM' (2019) < <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/330053/9789241516419-eng.pdf?sequence=1> > accessed 13 March 2025.

ผลกระทบสูง^{๑๐} ประเทศไทยได้ดำเนินการสอดรับกับนโยบายระดับโลกด้วยการอนุมัติ "แผนปฏิบัติการควบคุมเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมระดับชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐)"^{๑๑} ซึ่งมุ่งลดการบริโภค ควบคุมพฤติกรรมเสี่ยง และสร้างระบบสนับสนุนที่มีประสิทธิภาพเพื่อบรรเทาผลกระทบของแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพและสังคม โดยแผนดังกล่าวได้ปรับปรุงมาจากมาตรการ SAFER ขององค์การอนามัยโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยได้นำแนวปฏิบัติขององค์การอนามัยโลกมาปรับใช้โดยการกำหนดหน่วยงานของรัฐในการควบคุมเครื่องดัดแปลงพันธุกรรม ผลักดันให้มียุทธศาสตร์การควบคุมเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมบางส่วน เช่น การห้ามขายให้เด็ก การห้ามโฆษณา เป็นต้น จนกระทั่งต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดัดแปลงพันธุกรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการประกาศยุทธศาสตร์ระดับชาติ ได้แก่ ยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓ หลังจากที่แผนยุทธศาสตร์นโยบายแอลกอฮอล์ระดับชาติสิ้นสุดลง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการควบคุมเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมระดับชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนปฏิบัติการดังกล่าวไปดำเนินการ ซึ่งยุทธศาสตร์ระดับชาติเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการดำเนินการในภาพรวมของการควบคุมเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมระดับประเทศ จากสถานการณ์การบริโภคเครื่องดัดแปลงพันธุกรรม และแนวโน้มนโยบายระดับชาติและระดับโลก รัฐจึงยังสมควรคงไว้ซึ่งมาตรการในการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายดังกล่าว

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้บัญญัติให้มีแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย มีเป้าประสงค์เพื่อให้เกิดผลอันพึงประสงค์ในการมีกฎหมายที่ดี และมีเพียงเท่าที่จำเป็นตามหลักการของมาตรา ๒๕๘ ค. แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ได้กำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ได้แก่ ๑) มีกลไกยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่สร้างภาระ หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม ๒) จัดให้มีกลไกทางกฎหมายเพื่อให้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัย เพื่อลดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ๓) จัดให้มีกลไกกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย นำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย ๔) จัดให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย และ ๕) จัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการใช้งาน ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลประโยชน์ในการลดภาระของการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพให้กับประชาชนและภาคธุรกิจโดยรวม รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย ตลอดจนประชาชนสามารถเข้าถึงกฎหมายได้โดยสะดวกและเข้าใจเนื้อหาสาระของกฎหมายได้โดยง่าย ผู้ประกอบการ ร้านค้า และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สามารถอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่ ซึ่งแผนดังกล่าวมีเป้าหมาย คือ กฎหมายและกระบวนการที่ล้ำสมัย

^{๑๐} ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 'หนังสือปกขาว เล่ม ๒ ความจริงของปัญหาเครื่องดัดแปลงพันธุกรรม เรื่อง กรอบมาตรการ SAFER แผนปฏิบัติการแอลกอฮอล์ระดับโลก พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๓ นโยบายและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อลดอันตรายจากการดัดแปลงพันธุกรรม' (คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๖๗).

^{๑๑} สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดัดแปลงพันธุกรรม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 'แผนปฏิบัติการด้านควบคุมเครื่องดัดแปลงพันธุกรรมระดับชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐)' (๒๕๖๕) <<https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/1380520230203042219.pdf>> สืบค้นเมื่อ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๘.

ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรม สร้างภาระแก่ประชาชนและเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ ได้รับการยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุง

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีบันทึกคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง ขอเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่สร้างสมดุลกับนโยบายอื่นของภาครัฐ เรื่องเสร็จที่ ๑๑๗๕/๒๕๖๖ เสนอแนะให้กระทรวงสาธารณสุขมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่แท้จริง เกิดความเป็นธรรม ไม่เป็นการสร้างอุปสรรคหรือก่อความเดือดร้อนแก่ผู้เกี่ยวข้องเกินสมควร และสอดคล้องกับหลักการแห่งมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวและการใช้จ่ายตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการ ซึ่งหนึ่งในมาตรการ คือ การปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว นอกจากนี้ สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.)^{๑๒} ได้มีการทบทวนกฎหมายในประเทศไทยแล้วพบว่า การกำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ผู้ประกอบการที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับโรงแรมหรือร้านอาหารในโรงแรม ไม่สามารถจำหน่ายสุราให้นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการนอกเวลาที่กฎหมายกำหนดได้ และทำให้ผู้ประกอบการโรงแรมขาดรายได้ โดยเสนอยกเลิกการกำหนดวันและเวลาห้ามขาย

เมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ นายกรัฐมนตรีได้ประกาศเปิดปี Amazing Thailand Grand Tourism and Sports Year 2025 โดยยกกลยุทธ์ 5 Grand รวมถึงร่วมมือกับพันธมิตรทุกภาคส่วน เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ อาทิ การจัดอีเวนต์ การสนับสนุนสิทธิประโยชน์ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว พร้อมยกระดับมาตรการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย เพื่อตอกย้ำความตั้งใจในการผลักดันประเทศไทยเป็น Tourism Hub ระดับโลก และส่งสัญญาณความพร้อมเชิญชวนนักท่องเที่ยวทั่วโลก เพื่อให้การท่องเที่ยวไทยเป็นตัวขับเคลื่อน GDP ของประเทศ โดยเฉพาะในช่วงการเปลี่ยนผ่านภาคอุตสาหกรรมไทยสู่อุตสาหกรรมดิจิทัล ซึ่งต้องสร้างการเติบโตที่มากขึ้น ทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวและเม็ดเงินที่ใช้จ่ายต่อหัว ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว และการคมนาคมขนส่ง รวมถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบ Man-made Tourism ให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วโลก พร้อมต่อยอดเทศกาลศิลปวัฒนธรรมไทย ด้วยการเสริมความสร้างสรรค์ การจัดให้มีเทศกาลใหม่ระดับโลก เพื่อเสริมจุดแข็ง สร้างความโดดเด่น และความได้เปรียบในการดึงดูดนักท่องเที่ยว ท่ามกลางสถานะความผันผวนของเศรษฐกิจโลกและสถานการณ์ความไม่แน่นอนต่างๆ รัฐบาลจึงประกาศให้ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นปี Amazing Thailand Grand Tourism and Sports Year 2025^{๑๓}

เป้าหมายของการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนและลดผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยยังคงไว้ซึ่งมาตรการหลักในการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

^{๑๒} สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, ‘รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการศึกษาวิเคราะห์ทบทวนกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาต เพื่อลดขั้นตอนการดำเนินการและการอนุญาตที่ไม่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพและการดำเนินธุรกิจของประชาชน, (เสนอต่อสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติและการสร้างความสามัคคีปรองดอง, ๒๕๖๒).

^{๑๓} รัฐบาลไทย, ‘นายกรัฐมนตรี และ รมว.ท่องเที่ยว ประกาศเปิดปี Amazing Thailand Grand Tourism and Sports Year 2025 ประกาศจุดพลังเที่ยวไทยสุดยิ่งใหญ่ จัดเต็มทุกความพิเศษดึงดูดนักท่องเที่ยวเดินทางตลอดทั้งปี’ (๒๕๖๘) <<https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/93008>> สืบค้นเมื่อ ๗ เมษายน ๒๕๖๘

โดยกำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน ๕ วันสำคัญทางพุทธศาสนา ขณะเดียวกันก็ได้ดำเนินการตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย แผนปฏิรูปกฎหมายในการปรับปรุงกฎหมาย ตลอดจนนโยบายของรัฐบาลในการลดข้อจำกัดและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจบางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเฉพาะบางส่วนที่จำเป็น เพื่อให้กฎหมายมีความทันสมัย ไม่เป็นอุปสรรคในการประกอบอาชีพเกินจำเป็น และเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการกำหนดมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งมาตรการควบคุมฉลาก บรรจุภัณฑ์ พร้อมทั้งข้อความคำเตือนของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ผลิตหรือนำเข้า มาตรการควบคุมวันหรือเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมสถานที่หรือบริเวณห้ามขายหรือบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมอายุและอาการของผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มาตรการควบคุมวิธีการหรือลักษณะการขายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และมาตรการควบคุมการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยการกำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นไปตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งได้กำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญทางพุทธศาสนา ๕ วัน ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันออกพรรษา โดยยกเว้นให้การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอาคารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารภายในสนามบินที่ให้บริการเที่ยวบินระหว่างประเทศ จากมาตรการเชิงกฎหมายแล้ว หน่วยงานยังมีการกีดกันสนับสนุนอื่น ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ประกอบด้วย เช่น การรณรงค์ในวันสำคัญทางศาสนาเพื่อให้ประชาชนและผู้ประกอบการรับรู้รับทราบกฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย การรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าร่วมโครงการงดดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเข้าพรรษา เนื่องจากวันเข้าพรรษาเป็นวันงดดื่มสุราแห่งชาติ เป็นต้น

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี)

มาตรการกำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในขอบเขตของมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามแนวทาง SAFER ที่องค์การอนามัยโลกแนะนำ โดยมีข้อมูลวิชาการสนับสนุนว่าคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ในต่างประเทศมีการกำหนดมาตรการควบคุมวันขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นเดียวกัน อาทิ มลรัฐเท็กซัส (Texas) ประเทศสหรัฐอเมริกา แต่เดิมมีกฎหมายสีน้ำเงิน หรือ Texas Blue Law บัญญัติขึ้นเพื่อปกป้องวันอาทิตย์ให้เป็นวันนัสการ สนับสนุนการเข้าโบสถ์ จึงมีการจำกัดกิจกรรมทางโลกและเชิงพาณิชย์ กฎหมายสีน้ำเงินดั้งเดิมประกาศในปี ค.ศ. ๑๙๖๑ จำกัดการขายสินค้า ๔๒ รายการในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ รวมถึงกำหนดห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันอาทิตย์ วันขอบคุณพระเจ้า วันคริสต์มาส และวันขึ้นปีใหม่ แม้ปัจจุบันกฎหมายสีน้ำเงินจะถูกยกเลิก แต่ข้อจำกัดเกี่ยวกับการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังคงถูกนำมาบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (The Alcoholic Beverage Code) โดยระบุข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันขอบคุณพระเจ้า วันคริสต์มาส วันขึ้นปีใหม่^{๑๔} เป็นต้น ทั้งนี้ จากข้อมูลวิชาการพบว่าในประเทศที่มีการกำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมื่อมีการกำหนดมาตรการ

^{๑๔} ชนกิตา ศิริวัตร, ‘มาตรการควบคุมวันและเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ : ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศ’ (สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กรมควบคุมโรค, ๒๕๖๗).

ผ่านไประยะหนึ่งก็จะมีการทบทวนและแก้ไขหลักเกณฑ์ เพื่อให้กฎหมายเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของประเทศไทยนั้น ๆ เช่นเดียวกัน^{๑๕}

๔. การรับฟังความคิดเห็น

- ☒ ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว
- ☒ ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕. ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

ร่างกฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

๕.๑ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติห้ามผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาอื่น นอกจากเวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา และเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๒๔.๐๐ นาฬิกา ยกเว้นการขายในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ หรือการขายในสถานบริการซึ่งเป็นไปตามกำหนดเวลาเปิดปิดของสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ประกาศฉบับดังกล่าวมีหลักการใกล้เคียงกับร่างประกาศฉบับนี้ โดยเป็นมาตรการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางกายภาพ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบมาตรการ SAFER ที่องค์การอนามัยโลกแนะนำ เพื่อลดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และลดผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๘ และร่างประกาศฉบับนี้ กำหนดข้อยกเว้นที่สอดคล้องกัน กล่าวคือ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดเวลาห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ยกเว้นการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอาคารท่าอากาศยานนานาชาติ และการขายในสถานบริการตามเวลาเปิดปิดของสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ และร่างประกาศฉบับนี้ ยกเว้นการขายในอาคารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารภายในสนามบินที่ให้บริการเที่ยวบินระหว่างประเทศ และสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

๕.๒ มาตรา ๑๔๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติห้ามผู้ใดขาย จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตเลือกตั้ง ในระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวัน จนถึงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันเลือกตั้ง

๕.๓ มาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติห้ามผู้ใดขาย จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิด ในเขตเลือกตั้งในระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวัน จนถึงเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันเลือกตั้ง

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระแก่ใครบ้าง

ร่างประกาศฉบับนี้กำหนดห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน ๕ วันสำคัญทางพุทธศาสนา ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา และวันออกพรรษา จึงเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ประกอบธุรกิจขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่สามารถขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันดังกล่าว และก่อภาระหน้าที่ให้ผู้ขายต้องปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้ได้มี

^{๑๕} ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, ‘มาตรการควบคุมการบริโภคและปัญหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์’ (คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๖๗).

การผ่อนคลายมาตรการ จากเดิมที่ยกเว้นให้เฉพาะการขายในอาคารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารภายในสนามบิน ที่ให้บริการเที่ยวบินระหว่างประเทศเท่านั้น ได้เพิ่มเติมข้อยกเว้นให้กับการขายในสถานบริการตามกฎหมาย ว่าด้วยสถานบริการ การขายในสถานประกอบการที่เปิดให้บริการในลักษณะที่คล้ายกับสถานบริการที่ตั้งอยู่ ในพื้นที่หรือบริเวณที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย การขายในโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม และการขาย ในสถานที่ซึ่งใช้จัดกิจกรรมพิเศษระดับชาติหรือนานาชาติ และมีคนจำนวนมากไปทำกิจกรรมร่วมกันตามรายชื่อ สถานที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา จึงไม่ได้เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพหรือก่อภาระหน้าที่ต่อประชาชนหรือผู้ประกอบการ มากขึ้นแต่อย่างใด แต่เป็นการผ่อนปรนมาตรการยิ่งขึ้น

๖.๒ มีมาตรการ ป้องกัน แก๊ส คัมครอง หรือเฝ้าระวังให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร

- ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดา แต่มีสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทที่ทำให้มีอาการมึนเมา ก่อให้เกิดโรคและอาการเจ็บป่วยกับผู้ดื่มมากกว่า ๒๐๐ ชนิด นอกจากผลกระทบด้านสุขภาพแล้วยังก่อให้เกิด ผลกระทบหลายลักษณะ ทั้งแบบเฉียบพลัน อาทิ การทะเลาะวิวาท และอาชญากรรมต่าง ๆ ปัญหาสังคม ระยะยาวเรื้อรัง อาทิ ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว การสูญเสียประสิทธิภาพการทำงาน ความยากจน นอกจากนี้ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังสร้างผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมผ่านระบบต่าง ๆ ของรัฐ เช่น ระบบสุขภาพ ระบบยุติธรรมและความมั่นคง ระบบประกันภัย ระบบสวัสดิการ ระบบแรงงาน ระบบการศึกษา เป็นต้น ซึ่งสร้างความสูญเสียไปถึงระบบเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศ การกำหนดมาตรการควบคุมจะช่วย ลดผลกระทบในมิติต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชน และทำให้ภาครัฐสูญเสียงบประมาณจากผลกระทบ ดังกล่าวน้อยลง เช่น เสียค่ารักษา พยาบาลน้อยลง อาชญากรรมลดลง ประชาชนมีสุขภาพดีขึ้น การเกิดปัญหา ครอบครัวลดลง เป็นต้น มีงานวิชาการระบุว่าเมื่อเทียบกับต้นทุนทางสังคมและสุขภาพที่สูญเสียไปกับการ บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการดื่มหนัก การวิเคราะห์ต้นทุน - ประสิทธิภาพชี้ให้เห็นว่า การลดความหนาแน่นของจุดจำหน่ายและวันหรือเวลาในการซื้อขาย การเพิ่มอายุขั้นต่ำสำหรับการดื่มตาม กฎหมาย เป็นนโยบายที่มีความคุ้มค่า (Burton *et al.*, 2017)^{๑๖} จึงจำเป็นต้องคงไว้ซึ่งมาตรการต่าง ๆ รวมถึง มาตรการจำกัดการเข้าถึงทางกายภาพ โดยกำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามร่างประกาศฉบับนี้ อย่างไรก็ดี นอกจากประโยชน์ด้านสุขภาพและลดผลกระทบจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้ว ร่างประกาศฉบับนี้ ยังมีการผ่อนคลายมาตรการโดยลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพของประชาชนลง โดยการเพิ่มเติมข้อยกเว้น ให้กับบางสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อลดต้นทุนของผู้ประกอบการและอำนวยความสะดวกให้กับ นักท่องเที่ยวผู้มาใช้บริการ ทำให้เกิดการใช้จ่ายใช้สอยมากขึ้น อันจะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ของประเทศได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ ร่างประกาศฉบับนี้ยังมีการกำหนดเงื่อนไขของการผ่อนคลายให้สถานที่ ที่ได้รับการยกเว้นต้องมีการดำเนินมาตรการป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการผ่อนคลายด้วย ซึ่งเป็น แนวทางที่สมดุลทั้งด้านสุขภาพและเศรษฐกิจ

^{๑๖} โทมัส บาร์เบอร์ และคณะ, (เชิงอรรถ ๒) ๒๕๔.

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติและบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาการเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

กรมควบคุมโรคจะดำเนินการชี้แจงเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้ต่อผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้รับทราบถึงสาระสำคัญของการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย และกำหนดมาตรการเตรียมการเพื่อรองรับผลที่อาจเกิดขึ้นจากการผ่อนคลาย

มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อความอำนวยความสะดวกหรือลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการหรือไม่

- ไม่มี

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

เมื่อร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กรมควบคุมโรคจะดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สาระสำคัญ ผ่านเว็บไซต์กรมควบคุมโรค www.ddc.moph.go.th และช่องทางอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย

- ไม่มี

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เชิงบวก

ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้ เป็นการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่อาจสร้างอุปสรรคกับการประกอบธุรกิจและไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ประกาศให้ปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นปีแห่งการท่องเที่ยว ซึ่งประเทศไทยเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม โดยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสร้างสามารถรายได้ให้แก่ประเทศไทยเป็นเงินจำนวนมากต่อปี การที่สถานบริการ อาทิ โรงแรม บาร์ และร้านอาหาร สามารถให้บริการได้ตามมาตรฐานสากล จะสามารถช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ และสร้างความประทับใจให้กับผู้มาเยือน ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อรายได้ของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยรวม โดยประกาศฉบับนี้กำหนดข้อยกเว้นให้กับสถานที่ที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว ทั้งนี้ ไม่ได้ผ่อนปรนทั้งหมด เช่น สถานประกอบการที่มีลักษณะคล้ายสถานบริการ เฉพาะในพื้นที่ท่องเที่ยวที่รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเท่านั้น สถานที่จัดกิจกรรมพิเศษ เฉพาะที่มีลักษณะเป็นกิจกรรมระดับชาติหรือนานาชาติ และมีคนจำนวนมากเท่านั้น เป็นต้น เพื่อไม่ให้เป็นการผ่อนปรนจนเกิดผลกระทบเชิงลบ โดยจะเป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวซึ่งเป็นแหล่งรายได้สำคัญของประเทศ เพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของผู้ประกอบการ เพิ่มความสามารถทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของประเทศ ด้านอาหารและเครื่องดื่ม การบริการ และการจ้างงาน และแหล่งท่องเที่ยวเมืองรองหรือเมืองขนาดเล็ก อาจจะมีลูกค้าต่างชาติเข้าพัก การอุดหนุนธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม (SME) อีกทั้งช่วงวันสำคัญทางศาสนาอาจเป็นวันหยุดยาว การกำหนดให้มีข้อยกเว้นดังกล่าวจะเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

จากการรับฟังความคิดเห็นพบว่า การเพิ่มเติมชื่อยกเว้นอาจสร้างประสบการณ์เชิงบวกต่อบรรยากาศ ภาพลักษณ์ที่ดีด้านการท่องเที่ยว ความน่าดึงดูดและความสะดวกสบายในการเข้าถึงอาหารและเครื่องดื่ม ข้อมูลจากรายงานผลการศึกษพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพยินดีใช้จ่ายมากขึ้น สำหรับประสบการณ์ระดับพรีเมียม ซึ่งถูกนิยามโดยผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มที่มีคุณภาพสูง ตัวเลือกการรับประทานอาหารที่หลากหลาย การเข้าถึงสถานที่ให้บริการอาหารและเครื่องดื่มได้อย่างง่ายดาย และการบริการที่มียอดเยี่ยม เมื่อเข้ารับบริการถูกนำมาใช้พิจารณาถึงเป้าหมายของสถานที่ท่องเที่ยว ทำให้ประเทศไทยและผู้ประกอบการยกระดับความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะต่อประเทศเพื่อนบ้านซึ่งมีเป้าหมายในการดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเหล่านี้ การยกเว้นสถานที่จัดกิจกรรมพิเศษช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรม MICE กระตุ้นการท่องเที่ยว ดึงดูดการลงทุน และสามารถสร้างรายได้ให้กับภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องได้อีกทั้งการกำหนดรายละเอียดได้ผ่านการพิจารณากลั่นกรองจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ซึ่งเป็นแนวทางที่สมดุลกับผู้มีส่วนได้เสียทั้งประชาชนและผู้ประกอบการมากขึ้น อีกทั้งเป็นการเปิดช่องให้ผลิตภัณฑ์รายเล็กหรือชุมชนที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในงานได้ อุตสาหกรรม MICE เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงและเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยเฉพาะในเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ อาทิ กรุงเทพมหานคร การยกเว้นให้สถานที่จัดกิจกรรมระดับชาติและนานาชาติ ประเภทศูนย์แสดงสินค้าและศูนย์การประชุมให้สามารถจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ จะช่วยยกระดับให้ประเทศไทยสามารถดึงดูดงานประชุมและงานนิทรรศการสำคัญในระดับนานาชาติได้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการประชุมที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร ควรได้รับการพิจารณาให้ได้รับชื่อยกเว้น เนื่องจากเป็นศูนย์กลางการจัดงานที่สำคัญระดับนานาชาติ และเป็นกลไกหลักในการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านอุตสาหกรรม MICE หากศูนย์ประชุมในประเทศไทยไม่สามารถให้บริการที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล อาจส่งผลกระทบต่อให้งานประชุมระดับนานาชาติเลือกจัดในประเทศอื่นแทน ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยสูญเสียรายได้จากอุตสาหกรรม MICE และการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง

เชิงลบ

ประชาชนบางส่วนมองว่าที่ผ่านมาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ประเทศไทยต้องสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินมากมายส่งผลกระทบต่อทั้งเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาไม่ว่าจะเป็นปัญหาความยากจน ปัญหาแตกแยกในครอบครัว อาชญากรรม การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนได้ง่ายขึ้น ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้บริโภคในระยะยาว ตลอดจนการสูญเสียอันเนื่องจากอุบัติเหตุทางถนน ซึ่งส่วนใหญ่ล้วนมาจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ หากมองในแง่ผลกระทบทางเศรษฐกิจแล้ว การที่รัฐออกกฎหมายเพื่อห้ามขายใน ๕ วันสำคัญทางพุทธศาสนา เมื่อเทียบกับปริมาณการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งปีแล้วไม่ได้ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ รัฐยังต้องสูญเสียงบประมาณในการดูแลผู้ป่วยและการยกเว้นเฉพาะบางส่วนอาจไม่เกิดการกระจายรายได้เข้าสู่ท้องถิ่นหรือชุมชน รัฐควรกำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบเพิ่มขึ้นด้วย เช่น ดำเนินตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ เครื่องมือเจ้าหน้าที่ การอำนวยความสะดวกในการเดินทาง เป็นต้น

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

เชิงบวก

เพื่อความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ความปลอดภัยของประชาชน และความเหมาะสมของเด็กและเยาวชน แม้จะมีการอนุญาตให้จำหน่ายได้ แต่ยังคงต้องมีการกำหนดอายุขั้นต่ำเพื่อป้องกันการเข้าถึงของเด็กและเยาวชนด้วย อีกทั้งต้องมีมาตรการที่เข้มข้นในการจัดการ กำหนดโทษที่สูงขึ้นสำหรับผู้ฝ่าฝืน รวมถึงป้องกันการกระทำที่ไม่เหมาะสมจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อีกด้วย โดยยังคงไว้ซึ่ง

มาตรการห้ามขายในวันสำคัญทางพุทธศาสนา ซึ่งช่วยส่งเสริมศีลธรรมอันดี โดยการผ่อนคลายเป็นเวลา ปัญหาการเลี้ยงกฎหมายและการออกไปหาซื้อที่อื่นนอกที่พักจนเกิดปัญหาตามมา

การมีนโยบายการมีมาตรการควบคุมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เท่าที่จำเป็น หรือผ่อนคลายเป็นเวลาที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของประเทศ ควบคู่ไปกับการบังคับใช้กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เป็นอันตรายอย่างเข้มงวด อาทิ การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขับรถในขณะมึนเมา หรือการห้ามมิให้จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้ที่อายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ หรือผู้ที่ครองสติไม่อยู่ จะทำให้สามารถสร้างความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจพัฒนามาตรฐานและขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมการประกอบการและการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างรับผิดชอบ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างสมดุล

เชิงลบ

ประชาชนบางส่วนมองว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะเพิ่มปัจจัยเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุบนท้องถนนที่มากขึ้น กระทั่งต่อความสงบสุขของสังคมโดยรวม เกิดอาชญากรรม อุบัติเหตุ ปัญหาเศรษฐกิจในครอบครัว การตกงานตามมา เนื่องจากการจำกัดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ช่วยลดความเสี่ยงจากการดื่ม เช่น ปัญหาการดื่มแล้วขับ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคม เป็นต้น และปัจจุบันแม้มีกฎหมายควบคุมก็ยังเกิดปัญหาต่าง ๆ นอกจากนั้น การเพิ่มข้อยกเว้นอาจกระทบกิจกรรมสร้างสรรค์ในวันสำคัญที่แหล่งเรียนรู้จัดกิจกรรมกับโรงเรียนและวัด รวมถึงเด็กและเยาวชนบางกลุ่มที่ต้องไปโบสถ์ในวันอาทิตย์ ดังนี้ ผู้นำหรือแกนนำชุมชน จะลดความสำคัญของกิจกรรมลงและมุ่งหาผลกำไรจากการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันดังกล่าว อีกทั้งผู้ปกครองเด็กและเยาวชนหรือกระทั่งเด็กและเยาวชนเองก็อาจประสบปัญหาครอบครัวตามมาภายหลังได้ จากการรับฟังความเห็นพบว่า ฐานข้อมูลคนวัยแรงงานเกิดอุบัติเหตุเสียชีวิตมากที่สุดในช่วงเวลาหยุดพักผ่อนและสังสรรค์ช่วงเวลา ๐๙.๐๐ ถึง ๒๓.๐๐ น. นอกจากนั้น การยกเว้นบางสถานที่อาจเกิดกรณีนักท่องเที่ยวดื่มแล้วเมาเสียงดัง อาละวาด และควบคุมยาก เกิดผลกระทบกับคนอื่น ๆ ที่ต้องการพักผ่อน กรณีงานคอนเสิร์ตอาจเป็นการสร้างความรำคาญให้กับคนร่วมงาน อีกสิ่งหนึ่งที่ควรนำมาพิจารณาคือควรเป็นเรื่องความสะดวกในการเดินทางด้วยรถสาธารณะ เพื่อเป็นทางเลือกให้คนดื่มเหล้าไม่ต้องขับรถส่วนตัวหลังดื่มเสร็จ

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

เชิงบวก

ประชาชนบางส่วนมองว่าการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงระยะเวลาตามปกตินั้น ผู้จำหน่ายก็มียอดขายที่พุ่งสูงขึ้นอยู่แล้ว การเว้นช่วงวันสำคัญทางศาสนาจึงถือเป็นโอกาสสำหรับผู้ดื่มจะได้พักการดื่มฟื้นฟูร่างกายบ้าง อาจบั่นทอนและสวนทางกับเจตนารมณ์ดั้งเดิมของกฎหมายอย่างมีนัยสำคัญ การอนุญาตให้ขายในสถานบริการ สถานประกอบการคล้ายสถานบริการ โรงแรม และสถานที่จัดกิจกรรมพิเศษ อาจทำให้การห้ามขายในวันสำคัญทางพุทธศาสนา กลายเป็นเพียงสัญลักษณ์ มากกว่าจะเป็นมาตรการควบคุมที่มีประสิทธิภาพจริงจึง ส่งผลให้การลดผลกระทบทางสังคมและสุขภาพตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย อาจไม่บรรลุผลเท่าที่ควรเชิงลบ

การเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ง่ายขึ้นอาจนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของการบริโภคในกลุ่มประชากรต่าง ๆ โดยเฉพาะเยาวชน อาจเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดนักดื่มหน้าใหม่ตามมา อาจลดเกราะป้องกันทางสังคมที่ช่วยไม่ให้เยาวชนเริ่มต้นการดื่มเร็วขึ้น อาทิ เห็นบรรยากาศการดื่มจากผู้ใหญ่ในวันสำคัญ หรือเข้าถึงง่ายในงานใหญ่ เยาวชนเริ่มดื่มเร็วขึ้น เพิ่มความเสี่ยงต่อการเสพติด พฤติกรรมเสี่ยง และปัญหาสุขภาพในอนาคต อาจมี

ผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์ เช่น โรคตับ อุบัติเหตุ และความรุนแรง ต้องมีการพิจารณามาตรการควบคุมและป้องกันผลกระทบทางสังคมและสุขภาพอย่างรอบคอบ

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

เชิงบวก

การผ่อนคลายมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้กฎหมายเหมาะสมกับสภาพการณ์สอดคล้องกับแนวคิดของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดอุปสรรคในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ สถานที่ที่ได้รับการยกเว้นส่วนใหญ่มีมาตรการเฉพาะของสถานที่อยู่แล้ว เช่น สนามบินที่ให้บริการเที่ยวบินระหว่างประเทศมีผู้โดยสารที่มีชาวต่างชาติจำนวนมาก รวมทั้งผู้ให้บริการภายในอาคารผู้โดยสารได้จัดสถานที่ให้บริการไว้โดยเฉพาะและเป็นสัดส่วน มีระบบการรักษาความปลอดภัยตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศและมีกฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย มีเจ้าหน้าที่ตำรวจจากสถานีตำรวจภูธรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งมีอำนาจตามกฎหมายที่สามารถรักษาความปลอดภัยภายในท่าอากาศยานได้ สถานบริการมีมาตรการที่ต้องปฏิบัติตามคือกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ และเป็นสถานที่ปิด การกำหนดให้สถานบริการสามารถจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันสำคัญทางพุทธศาสนาได้ จึงไม่กระทบต่อการควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ อันจะส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวได้ โรงแรมเป็นพื้นที่เฉพาะลูกค้าและเป็นพื้นที่และสถานที่ที่อยู่ในส่วนบุคคลจึงเป็นสถานที่ควบคุมได้ รวมถึงมีมาตรการตรวจสอบผู้เข้าใช้บริการ โดยกำหนดให้ผู้จัดการต้องจัดให้มีการบันทึกรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้พักและจำนวนผู้พักในแต่ละห้องลงในบัตรทะเบียนผู้พักในทันทีที่มีการเข้าพัก และให้ผู้พักคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ลงลายมือชื่อในบัตรทะเบียนผู้พัก ทั้งนี้ หากผู้พักมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี บริบูรณ์และเข้าพักตามลำพัง ให้ผู้จัดการหรือผู้แทนลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย และนำไปบันทึกลงในทะเบียนผู้พักให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงหลังจากมีการลงทะเบียนเข้าพักด้วย นอกจากนี้แล้ว กฎหมายยังกำหนดให้ผู้จัดการมีหน้าที่ต่าง ๆ อาทิ ดูแลไม่ให้บุคคลใดหลบซ่อนหรือมั่วสุมในเขตโรงแรมในลักษณะอันควรเชื่อว่าจะก่อความไม่สงบขึ้นในบ้านเมือง หรือจะมีการกระทำความผิดอาญาขึ้นในโรงแรม และต้องแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ทราบโดยทันที ในกรณีที่มิเหตุอันควรสงสัยว่าอาจมีหรือได้มีการหลบซ่อนหรือมั่วสุมหรือการกระทำความผิดอาญาขึ้นในโรงแรม ประกอบกับกลุ่มลูกค้าในโรงแรมเป็นคนละกลุ่มกับบุคคลทั่วไป และการจำหน่ายแอลกอฮอล์ในโรงแรมมักจะมีราคาที่สูงกว่าที่จำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป ดังนั้น การจำหน่ายในโรงแรม อาจจะเป็นการส่งเสริมให้ธุรกิจโรงแรม และส่งเสริมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวได้ เป็นต้น อีกทั้ง ในร่างประกาศกำหนดให้สถานที่ดังกล่าวต้องมีมาตรการป้องกันผลกระทบด้วย นอกจากนี้ ประการนี้ยังคงมาตรการกำหนดวันห้ามขายโดยจะเป็นการส่งเสริมการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา การงดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวันพระใหญ่ช่วยให้พุทธศาสนิกชนมีสมาธิและความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การทำบุญ ตักบาตร ฟังเทศน์ และเวียนเทียน โดยไม่มีสิ่งรบกวนจากการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เกิดการส่งเสริมสุขภาพของประชาชน การลดการบริโภคแอลกอฮอล์แม้เพียงบางวัน ช่วยส่งเสริมสุขภาพที่ดี ลดความเสี่ยงต่อโรคที่เกี่ยวข้องกับการดื่มแอลกอฮอล์ และมีสติในการใช้ชีวิต การแก้ไขตามร่างประกาศจึงเป็นแนวทางที่สร้างความสมดุลกับทุกฝ่าย

เชิงลบ

เนื่องจากประกาศฉบับนี้ยึดโยงกับศาสนา จึงเป็นประเด็นอ่อนไหวสำหรับผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศนับถือศาสนาพุทธฝังรากลึกในวิถีชีวิตและความเชื่อของประชาชนมาอย่างยาวนาน รวมถึงที่ผ่านมามีภาครัฐก็ได้มีการรณรงค์ให้งดเหล้าในวันสำคัญทางศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันเข้าพรรษามาโดยตลอด เป็นมาตรการที่มีมานาน และสะท้อนถึงค่านิยมของสังคมไทยที่ให้ความสำคัญกับ

ศีลธรรมและวัฒนธรรม ควรส่งเสริมและรักษาไว้เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยและวัฒนธรรมอันดีในสังคม สร้างความสับสนมากกว่าการห้ามเป็นภาพรวมใหญ่ การแก้ไขอาจเป็นการทำลายแรงจูงใจของภาคีภาคประชาชนที่เคยร่วมมือกับรัฐ และอาจถอนตัวจากการรณรงค์ในอนาคต ขณะเดียวกันเมื่อสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไปก็เกิดคำถามเช่นเดียวกันว่าเหตุใดกฎหมายจึงยึดโยงกับศาสนาทั้งที่ไม่ใช่ประชาชนทุกคนที่เป็นพุทธศาสนิกชน มาตรการกำหนดวันห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยยึดโยงกับวันสำคัญทางพุทธศาสนา อาจกระทบสิทธิของผู้ที่นับถือศาสนาอื่นหรือผู้ที่ไม่นับถือศาสนา นอกจากนั้น บางส่วนมองว่าเป็นการเปิดช่องและเอื้อให้กับกลุ่มทุนใหญ่มากขึ้น สร้างความเหลื่อมล้ำ การแข่งขันการค้าที่ไม่เป็นธรรม และการผ่อนปรนในช่วงระยะเวลาดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มภาระให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานตามกฎหมาย บุคลากรทางการแพทย์และการสาธารณสุขจะต้องรับภาระเพิ่มขึ้นจากการเกิดอุบัติเหตุอันมีเหตุมาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งปกติก็มีความยากลำบากในการรักษาผู้ติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กลับมาสู่สังคมมากอยู่แล้ว อีกทั้งงบประมาณและกำลังคนภาครัฐจะไม่เพียงพอต่อการทำงาน อาจเป็นเหตุโดยอ้อมทำให้เกิดกรณีเจ้าหน้าที่ทุจริตมากขึ้น อีกทั้งร้านหรือสถานประกอบการบางแห่งซึ่งไม่เข้าข่ายที่ถูกกำหนดให้ยกเว้นอาจไม่เข้าใจถึงเนื้อหาของประกาศ โดยเข้าใจว่าได้รับการยกเว้น จึงควรสื่อสารให้ชัดเจน และวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับศาสนา มักจะมีผู้คนจำนวนมากรวมตัวกันเพื่อทำบุญในช่วงกลางคืนหรือเช้ามืด ซึ่งบางสถานบริการ หรือร้านค้าทั่วไปที่เปิดให้บริการอยู่ใกล้ หรือในบริเวณ มักจะเปิดเพลงเสียงดัง กินดื่มเสียงดัง และอาจเมามายเข้ามารบกวนบุคคลทั่วไปที่ต้องการมาทำบุญจึงต้องป้องกันผลกระทบในส่วนนี้ด้วย

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มีการใช้ระบบอนุญาต

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มีการใช้ระบบคณะกรรมการ

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ร่างประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้มีบทกำหนดโทษอาญา เนื่องจากการจำกัดการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นไปเพื่อลดปัญหาที่เกิดขึ้นจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ก่อให้เกิดปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะด้านสุขภาพ และสังคม กฎหมายอาญามีหน้าที่ในการปกป้องสังคม สร้างความปลอดภัยให้กับสังคม และการกำหนดโทษทางอาญามีประสิทธิภาพในการข่มขู่ยับยั้งไม่ให้เกิดการกระทำผิดและการกระทำผิดซ้ำ รวมถึงไม่ทำให้เกิดการกระทำความผิดแบบการกระทำผิดนั้น เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับสังคม^{๑๗} ทั้งนี้ มาตรการนี้ไม่มีการกำหนดโทษทางอาญาเพิ่มขึ้น แต่มีการผ่อนปรนมาตรการมากขึ้นโดยเพิ่มเติมข้อยกเว้นให้กับบางสถานที่เท่าที่จำเป็น

^{๑๗} ปกป้อง ศรีสนิท, ‘กฎหมายอาญาชั้นสูง’ (วิญญูชน, พิมพ์ครั้งที่ ๔, ๒๕๖๖).

ไม่ทำให้เกิดการกระทำเลียนแบบการกระทำผิดนั้น เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับสังคม^{๓๗} ทั้งนี้ มาตรการนี้ไม่มีการกำหนดโทษทางอาญาเพิ่มขึ้น แต่มีการผ่อนปรนมาตรการมากขึ้นโดยเพิ่มเติมข้อยกเว้นให้กับบางสถานที่เท่าที่จำเป็น

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง หรือ ดำเนินกิจการทางปกครอง

การดำเนินการตามร่างประกาศนี้ไม่ใช่คำสั่งทางปกครองหรือการกระทำทางปกครอง

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

(นายภาณุมาศ ญาณเวทย์สกุล)

อธิบดีกรมควบคุมโรค

๑๘ เมษายน ๒๕๖๘

สำนักงานคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มนแอลกอฮอล์

กลุ่มพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๕๕๑ ๙๓๑๓

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๑๔๙๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ kpk.alcact@gmail.com

^{๓๗} ปกป้อง ศรีสนิท, ‘กฎหมายอาญาชั้นสูง’ (วิญญูชน, พิมพ์ครั้งที่ ๔, ๒๕๖๖).